

Prof. Dr. J. VAN EBBENHORST TENGBERGEN und L. E. W. VAN ALBADA, *Die Röntgenstereoskopie, ihr Wert und ihre Verwertung*. Berlin. JULIUS SPRINGER, 1931. Prijs 16.60 M., geb. 19.50 M.

Als deel 2 der „*Röntgenkunde in Einzeldarstellungen*“, uitgegeven door Prof. dr. H. H. BERG en dr. K. FRIK verscheen dit, een 140-tal bladzijden bevattend boekje met even zoovele voortreffelijk uitgevoerde afbeeldingen.

De grondbeginselen, zoowel van het stereoscopisch zien van voorwerpen om ons heen als van het bekijken der vele soorten van stereoscopische afbeeldingen, worden in het eerste gedeelte, het voornaamste deel van het boek, nauwkeurig besproken. Het binoculaire zien, zooals dat physisch en psychisch beschouwd is door HELMHOLTZ en HERING, wordt in het kort aangehaald, waarna stereometrisch het verband, dat bestaat tusschen voorwerp, projectiecentrum en projectievlak, vastgelegd wordt in enkele formules. Het resultaat wordt daarna getoetst aan de practijk en het maken van stereoscopische afbeeldingen met de eischen, die eraan gesteld moeten worden, besproken. Daarna worden de voorwaarden, waaraan stereoscopische afbeeldingen in de Röntgenologie moeten voldoen, en de manier, waarop deze beschouwd moeten worden, algemeen theoretisch bekeken. Een overzicht van de in den handel zijnde stereoscopen voor dit doel volgt daarop. Belangrijk is altijd geweest het gebruik van stereoscopische afbeeldingen voor het doen van metingen in de ruimte. Dit is hier dan ook uitvoerig behandeld, en de verschillende methodes, met hun relatieve waarden, worden besproken. Het komt mij voor, dat de schrijvers wel wat weinig den nadruk hebben gelegd op het boekje van W. TRENDELENBURG: *Stereoskopische Raummessung an Röntgenaufnahmen*, die in 1917 als één der eersten, zoo niet als allereerste, een zeer eenvoudige meetmethode gegeven heeft.

Ook orthoröntgenoscopie en teleröntgenographie, welke laatste van Fransche zijde aanbevolen wordt, passeeren de revue. Aardig is het aanhalen van de roosterstereoscopie. Ook ref. is indertijd niet verder gekomen dan een rooster, waarbij de draden 0.5 mM. dik waren. Bij eenigszins dikke voorwerpen was de stroostraling spoedig te hinderlijk, om heldere beelden te verkrijgen.

Het volgende hoofdstuk bespreekt de onvolkomenheden der Röntgenstereoscopie in verband met de psychologie van het stereoscopisch zien. Dit is, door de zeer instructieve photo's, bijzonder lezenswaard.

In het specieele deel wordt gesproken over de toepassing van de stereoscopie in de kliniek.

Een kort literatuuroverzicht en een zaakregister besluiten dit boekje, dat zeker in het bezit behoort te zijn van hen, die zich met de Röntgenstereoscopie bezig houden.

B. J. VAN DER PLAATS.